श्रीमद्-भगवद्-गीता Śrīmad-Bha-ga-vad-Gīta

Chapter 2 (sāṅ-khya-yo-gaḥ - The Yoga of Knowledge) Verses 1 - 18

ॐ हरिः ॐ	om hariḥ om
श्री गुरुभ्यो नमः	śrī gu-ru-bhyo na-maḥ
हरिः ॐ	hariḥ om
ॐ श्री कृष्णपरमात्मने नमः	om śrī kṛṣ-ṇa-pa-ra-māt-ma-ne na-maḥ
श्रीमद्-भगवद्-गीता	śrīmad-bha-ga-vad-gī-tā
अथ द्वितीयोऽध्यायः ।	a-tha dvi-tī-yo-'dhyā-yaḥ ।
साङ्ख्ययोगः ।	sāṅ-khya-yo-gaḥ।

सञ्जय उवाच । — sañ-ja-ya u-vā-ca ।
तं तथा कृपयाविष्टम् — taṁ ta-thā kṛ-pa-yā-viṣ-ṭam
अश्रुपूर्णाकुलेक्षणम् । — a-śru-pūr-ṇā-ku-lek-ṣa-ṇam ।
विषीदन्तमिदं वाक्यम् — viṣī-dan-tam-idaṁ vāk-yam
उवाच मधुसूदनः ॥ १ ॥ — u-vā-ca ma-dhu-sū-da-naḥ ॥ 1 ॥

श्रीभगवानुवाच । — śrī-bha-ga-vān-u-vā-ca ।
कुतस्त्वा कश्मलमिदं — ku-tas-tvā kaś-ma-lam-idaṁ
विषमे समुपस्थितम् । — vi-ṣa-me sa-mu-pas-thi-tam ।
अनार्यजुष्टमस्वर्ग्यम् — a-nār-ya-juṣ-ṭam-as-varg-yam
अकीर्तिकरमर्जुन ॥ २ ॥ — a-kīr-ti-ka-ram-ar-juna ॥ 2 ॥

क्लैब्यं मा स्म गमः पार्थ	klaib-yaṁ mā sma ga-maḥ pārtha
नैतत्त्वय्युपपद्यते ।	nai-tat-tvay-yu-pa-pad-ya-te ।
क्षुद्रं हृदयदौर्बल्यं	kṣud-raṁ hṛ-da-ya-daur-bal-yaṁ
त्यक्त्वोत्तिष्ठ परन्तप ॥ ३ ॥	tyak-tvot-tiṣ-ṭha pa-ran-ta-pa ॥ 3 ॥

अर्जुन उवाच ।	ar-ju-na u-vā-ca ।
कथं भीष्ममहं सङ्ख्ये	ka-thaṁ bhīṣ-mam-ahaṁ saṅ-khye
द्रोणं च मधुसूदन ।	dro-ṇaṁ ca ma-dhu-sū-dana ।
इषुभिः प्रतियोत्स्यामि	iṣu-bhiḥ pra-ti-yots-yā-mi
पूजार्हावरिसूदन ॥ ४ ॥	pū-jār-hā-vari-sū-dana ॥ 4 ॥

गुरूनहत्वा हि महानुभावान्	gurū-na-hatvā hi ma-hā-nu-bhā-vān
श्रेयो भोक्तुं भैक्ष्यमपीह लोके ।	śre-yo bhok-tuṁ bhaikṣ-yam-apī-ha lo-ke ।
हत्वार्थकामांस्तु गुरूनिहैव	hatvār-tha-kā-māṁs-tu gurū-ni-hai-va
भुञ्जीय भोगान् रुधिरप्रदिग्धान् ॥	bhuñ-jī-ya bho-gān ru-dhi-ra-pra-dig-dhān ॥
॥ ५ ॥	॥ 5 ॥

न चैतद्विद्मः कतरन्नो गरीयः	na cai-tad-vid-maḥ ka-ta-ran-no ga-rī-yaḥ
यद्वा जयेम यदि वा नो जयेयुः ।	yadvā ja-ye-ma ya-di vā no ja-ye-yuḥ ।
यानेव हत्वा न जिजीविषामः	yā-ne-va hatvā na ji-jī-vi-ṣā-maḥ
तेऽवस्थिताः प्रमुखे धार्तराष्ट्राः ॥	te'-vas-thi-tāḥ pra-mu-khe dhār-ta-rāṣ-ṭrāḥ ॥
॥ ६ ॥	॥ 6 ॥

कार्पण्यदोषोपहतस्वभावः	kār-paṇ-ya-do-ṣo-pa-ha-ta-sva-bhā-vaḥ
पृच्छामि त्वां धर्मसम्मूढचेताः ।	pṛc-chā-mi tvāṁ dhar-ma-sam-mū-ḍha-ce-tāḥ ।
यच्छ्रेयः स्यान्निश्चितं ब्रूहि तन्मे	yac-chre-yaḥ syān-niś-ci-taṁ brū-hi tan-me
शिष्यस्तेऽहं शाधि मां त्वां प्रपन्नम् ॥	śiṣ-yas-te'-haṁ śā-dhi māṁ tvāṁ pra-pan-nam ॥
॥ ७ ॥	॥ 7 ॥
न हि प्रपश्यामि ममापनुद्यात्	na hi pra-paś-yā-mi ma-mā-pa-nud-yāt
यच्छोकमुच्छोषणमिन्द्रियाणाम् ।	yac-cho-kam-uc-cho-ṣa-ṇam-in-dri-yā-ṇām ।
अवाप्य भूमावसपत्नमृद्धं	a-vāp-ya bhū-mā-va-sa-pat-na-mṛd-dhaṁ
राज्यं सुराणामपि चाधिपत्यम् ॥८॥	rāj-yaṁ su-rā-ṇām-api cā-dhi-pat-yam ॥ 8 ॥
सञ्जय उवाच ।	sañ-ja-ya u-vā-ca ।
एवमुक्त्वा हृषीकेशं	evam-uk-tvā hṛ-ṣī-ke-śaṁ
गुडाकेशः परन्तपः ।	gu-ḍā-ke-śaḥ paran-ta-paḥ ।
न योत्स्य इति गोविन्दम्	na yots-ya iti go-vin-dam
उक्त्वा तूष्णीं बभूव ह ॥ ९ ॥	uk-tvā tūṣ-ṇīṁ ba-bhū-va ha ॥ 9 ॥
तमुवाच हृषीकेशः	ta-mu-vā-ca hṛ-ṣī-ke-śaḥ
प्रहसन्निव भारत ।	pra-ha-san-ni-va bhā-ra-ta ।
सेनयोरुभयोर्मध्ये	se-na-yo-ru-bha-yor-madh-ye
विषीदन्तमिदं वचः ॥ १० ॥	vi-ṣī-dan-tam-idaṁ vacaḥ ॥ 10 ॥

श्रीभगवानुवाच ।	śrī-bha-ga-vān-u-vā-ca ।
अशोच्यानन्वशोचस्त्वं	a-śoc-yān-an-va-śo-cas-tvaṁ
प्रज्ञावादांश्च भाषसे ।	pra-jñā-vā-dāṁś-ca bhā-ṣa-se ।
गतासूनगतासूंश्च	ga-tā-sū-na-ga-tā-sūṁś-ca
नानुशोचन्ति पण्डिताः ॥ ११ ॥	nā-nu-śo-can-ti paṇ-ḍi-tāḥ ॥ 11 ॥
न त्वेवाहं जातु नासं	na tve-vā-haṁ jā-tu nā-saṁ
न त्वं नेमे जनाधिपाः ।	na tvaṁ ne-me ja-nā-dhi-pāḥ ।
न चैव न भविष्यामः	na cai-va na bha-viṣ-yā-maḥ
सर्वे वयमतः परम् ॥ १२ ॥	sar-ve va-yam-ataḥ pa-ram ॥ 12 ॥
देहिनोऽस्मिन्यथा देहे	de-hi-no's-min-ya-thā de-he
कौमारं यौवनं जरा ।	kau-mā-raṁ yau-va-naṁ ja-rā ।
तथा देहान्तरप्राप्तिः	ta-thā de-hān-ta-ra-prāp-tiḥ
धीरस्तत्र न मुह्यति ॥ १३ ॥	dhī-ras-tat-ra na muh-ya-ti ॥ 13 ॥
मात्रास्पर्शास्तु कौन्तेय	mā-trā-spar-śās-tu kaun-te-ya
शीतोष्णसुखदुःखदाः ।	śī-toṣ-ṇa-su-kha-duḥ-kha-dāḥ ।
आगमापायिनोऽनित्याः	ā-ga-mā-pā-yi-no'-nit-yāḥ
तांस्तितिक्षस्व भारत ॥ १४ ॥	tāṁs-ti-ti-kṣas-va bhā-ra-ta ॥ 14 ॥
यं हि न व्यथयन्त्येते	yaṁ hi na vya-tha-yan-tye-te
पुरुषं पुरुषर्षभ ।	pu-ru-ṣaṁ pu-ru-ṣar-ṣa-bha ।
समदुःखसुखं धीरं	sa-ma-duḥ-kha-su-khaṁ dhī-raṁ
सोऽमृतत्वाय कल्पते ॥ १५ ॥	so'-mṛ-tat-vā-ya kal-pa-te ॥ 15 ॥

नासतो विद्यते भावः	nā-sa-to vid-ya-te bhā-vaḥ
नाभावो विद्यते सतः ।	nā-bhā-vo vid-ya-te sa-taḥ ।
उभयोरपि दृष्टोऽन्तः	u-bha-yor-api dṛṣ-ṭo'n-taḥ
त्वनयोस्तत्त्वदर्शिभिः ॥ १६ ॥	tva-na-yos-tat-tva-dar-śi-bhiḥ ॥ 16 ॥
अविनाशि तु तद्विद्धि	avi-nā-śi tu tad-vid-dhi
येन सर्वमिदं ततम् ।	ye-na sar-vam-idaṁ ta-tam ।
विनाशमव्ययस्यास्य	vi-nā-śam-av-ya-yas-yās-ya
न कश्चित्कर्तुमर्हति ॥ १७ ॥	na kaś-cit-kar-tum-ar-ha-ti ॥ 17 ॥
अन्तवन्त इमे देहाः	an-ta-van-ta ime de-hāḥ
नित्यस्योक्ताः शरीरिणः ।	nit-yas-yok-tāḥ śa-rī-ri-ṇaḥ ।
अनाशिनोऽप्रमेयस्य	anā-śi-no'-pra-me-yas-ya
तस्माद्युध्यस्व भारत ॥ १८ ॥	tas-mād-yudh-yas-va bhā-ra-ta ॥ 18 ॥

ॐ तत्सत्	om tat-sat
इति श्रीमद्भगवद्गीतासु	iti śrīmad-bhaga-vad-gī-tā-su
उपनिषत्सु	upa-ni-ṣat-su
ब्रह्मविद्यायाम्	brahma-vid-yā-yām
योगशास्त्रे	yoga-śās-tre
श्रीकृष्णार्जुनसंवादे	śrī-kṛṣ-ṇār-juna-saṃ-vā-de
साङ्ख्य योगो नाम	sāṅ-khya yo-go nā-ma
द्वितीयोऽध्यायः ।	dvi-tī-yo-'dhyā-yaḥ ।
ॐ हरिः ॐ।	om hariḥ om
श्री गुरुभ्यो नमः	śrī guru-bhyo namaḥ
हरिः ॐ ।	hariḥ om ।

सर्वधर्मान्परित्यज्य	*sar-va-dhar-mān-pari-tyaj-ya*
मामेकं शरणं व्रज ।	*mām-ekaṃ śara-ṇaṃ vra-ja ।*
अहं त्वा सर्वपापेभ्यः	*ahaṃ tvā sar-va-pā-pebh-yaḥ*
मोक्षयिष्यामि मा शुचः ॥१८-६६॥	*mok-ṣa-yiṣ-yā-mi mā śu-caḥ ॥18-66॥*
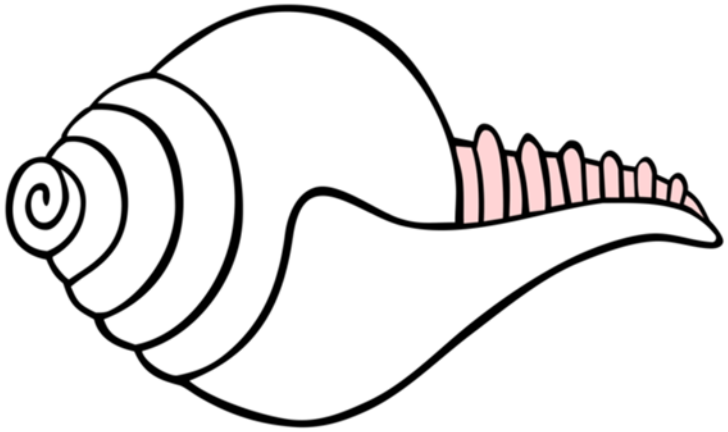
श्री कृष्णार्पणमस्तु
śrī kṛṣ-ṇār-pa-ṇam-astu